

(חוסר) התרעה ולקחה
מאת: אורי גנני, 10.10.2014

הנשיא אייזנהאואר הזהיר, לפני פרישתו, שהאיום הגדול ביותר על הצבא הוא הקשר האמיץ בין ראשי מערכת הביטחון לבין תעשיות הנשק.

את סיפורו האישי על ההתרעה במלחמת יום הכיפורים פותח תא"ל מיל" עמוס גלבע בקביעה הבאה, שמתמצתת את מסקנותיו מאותה מלחמה:
"עשה ככל יכולתך על מנת להתריע אם אתה משוכנע בעמדתך וגורל אנשים על כף המאזניים. מי שאומר: "אני התרעתי" ולא נלחם עד הסוף על דעתו ולא הפך עולמות – לא עשה כלום ולא התריע!"

בסיום סיפורו של עמוס, שעשה תפקידים רבים באגף המודיעין, כולל ראש הזירה המזרחית, עוזר ראש אמ"ן להערכה וראש חטיבת המחקר, הוא מתוודה שלמרות שהיה משוכנע שהמלחמה עומדת לפרוץ הוא לא זעק בפני ראש אמ"ן ואין לו תשובה טובה לכך. "לא התרעתי כמו שצריך" למרות שדיבר בפני הדרג המחקרי העליון "אסור היה לי להסתפק בכך! כאשר גורל עם ישראל נמצא על כף המאזניים, כל איש במערכת הממסדית וגם הלא ממסדית, צריך להיות משוכנע שהוא עושה כל אשר הוא יכול על מנת למנוע אסון. לצערי, לא נהגתי כך. לקח עקרונותי לכולנו!"

סיפור נוסף, שנחשף ע"י תא"ל במיל" יום טוב תמיר, הוא על תפיסת חוליה של סירת מטכ"ל המצרית, יום לפני פרוץ מלחמת יום הכיפורים, שחבריה מסרו לחוקרים מידע מדויק ויקר ערך על פרוץ המלחמה אולם דבר לא נעשה במידע.

שני הסיפורים מעלים את השאלה: מה מצפה הציבור כיום, בעקבות כל הפרשיות והמחדלים ש"חוויתנו" מאז אותה מלחמה, בה עמדה מדינתנו בפני סכנה קיומית? איך היה רוצה, שיתנהגו קומץ אנשים, שחוזים את המחדלים שהם משוכנעים, שיתגלו לעם היושב בציון בעימותים הבאים עם אויבנו. האם לא מצופה ממערכת הביטחון, שבמקום להמתין לחוליית אויב, שתגלה לו אותם, להזמין לפגישה את:

ד"ר עודד עמיחי – מדען בקנה מידה בינ"ל ללייזרים ואיש רפא"ל לשעבר.

ד"ר נתן פרבר – לשעבר מרצה בפקולטה לאווירונאוטיקה בטכניון ומדען ראשי של חטיבת הטילים בתע"ש.

אל"מ במיל" יוסי ארזי – לשעבר טייס קרב וראש מח' מערכות בחיל האוויר.

תא"ל במיל" צביקה שור – לשעבר יועץ כספי של הרמטכ"ל ושר הביטחון.

אל"מ במיל" יעקב אגסי – טייס קרב לשעבר מבכירי מפקדי חיל האוויר.

אל"מ במיל" יוסי לנגוצקי - לשעבר מפקד היחידה הטכנולוגית-המבצעית של אמ"ן.

וחברים נוספים הפעילים ותומכים במאבק עמותת "מגן לעורף" לשילוב מערכות לייזר בהגנת המדינה.

האם לא זכאים אזרחי המדינה, שמערכת הביטחון עליה הם סומכים שתדאג להגנתם, תמצה את בדיקת כל האפשרויות והסיכונים הנוגעים להתמודדות המדינה עם

האיומים הצפויים? איומים הקשורים קשר בל יינתק גם ליציבותה וחוסנה הכלכלי
והחברתי של המדינה. האם יכולים ראשי מערכת הביטחון, אשר לא תמיד הוכיחו בעבר,
ולאחרונה גם ב"צוק איתן", את יכולתם לחזות את כל הסיכונים האורבים לפתחנו,
להרשות לעצמם להודות שוב בעתיד, שהתעלמו מההתרעות (או אולי לא להודות?)

ממה הם מפחדים ?

שישמעו מחברי "מגן לעורף", שמה שראינו ב"צוק איתן" יתגמד בעימותים הבאים
כשעשרות אלפי טילים ורקטות כבדים ומדויקים מאלה של החמאס בעזה ופצמ"רים,
יפגעו בערינו וכפרינו, בבסיסי צה"ל כולל שדות התעופה, במתקנים חיוניים בכל רחבי
הארץ ואולי גם באסדות הגז בים, עליהן מתבססת כלכלת המדינה ואספקת האנרגיה
שלה בעתיד?

האם הם לא מבינים שהסתמכות הגנת המדינה על טילים בלבד תיתן מחד רק תשובה
חלקית לאיומים ומאידיך, לאור עלותם הגבוהה של הטיילים, תמוטט גם את כלכלת
המדינה, שלא תוכל להרשות לעצמה להכין מלאי מספיק לשעת חירום.
האם הם לא דואגים כשהולכים להשקיע מיליוני שקלים במערכת יירוט לפצמ"רים
כשמערכת לייזר "סקייגארד" יכולה לתת להם תשובה ובעת ובעונה אחת ליירט במהירות
האור גם רקטות וטילים בעלות של \$2,000 ליירוט.

הסביר לי כבר מי שניסה לבדוק את פשר החשש של המערכת לבדוק מחדש את
החלטתה לזרוק לפח את מערכת הלייזר, שפותחה ונוסתה בהצלחה מלאה. הוא הבין
מהר מאד, ש"הלובי של תעשיות הנשק חזק מאד". בהקשר זה כדאי להיזכר בדבריו של
הנשיא אייזנהאואר לפני פרישתו, שהאיום הגדול ביותר על הצבא הוא הקשר האמיץ בין
ראשי מערכת הביטחון לבין תעשיות הנשק. ברקע, כמובן, הפחד של תעשיות ותיקות
ומבוססות ולא רק בתחום הנשק, מחדירת טכנולוגיה חדשה שתפגע ברווחיותן .

מה דורשים בסה"כ חברי "מגן לעורף" ?

הם מבקשים, מתוך דאגה לעתידה של המדינה וביטחונה, שתקום ועדת מומחים בלתי
תלויה, שתבדוק את טענותיהם אולם תגובת המערכת: התעלמות מלווה לעיתים
בהשמצות אישיות, בין ישירות ובין באמצעות ערוצי התקשורת השונים.
על אזרחי המדינה להבין שמערכות הלייזר הן נשק העתיד, שהצטיידות בהן ופריסתן
בגבולותיה לא רק תגן עליהם אלא גם עשויה למנוע מלחמות, כמו "צוק איתן", בעתיד.
כמו כן מדינת ישראל יכלה, תוך שיתוף פעולה עם החברה האמריקנית שפיתחה את
ה"נאוטילוס", להפוך גם למרכז עולמי לפיתוח ויצור של מערכות לייזר.